

## 4.Sınıf İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi

### Konu Özetleri

**5.Ünite : Kurallar**  
**Konu : Kurallar ve Toplumsal Ahenk**

Yaşadığımız toplumda, ailede, okulda ve oynadığımız oyunlarda kurallara uyulmaması durumunda karmaşa ortaya çıkar ve düzen bozulur. Kurallara uyulmaması bireylerin toplumla bütünleşmesini engeller ve ilişkilerde belirsizliğe neden olur. Bu durumda hak ve özgürlüklerimizi kullanamayız, adalet ve eşitlik sağlanamaz. Böyle bir ortamda bireylerin güven ve huzur içinde yaşaması olanaksız hâle gelir. Bu yüzden kurallara uyulmaması durumunda yaptırımlar uygulanır.

Kurallara uyulmadığında kişiler yaptırımla karşılaşır. Yazılı kurallara uyulmaması hâlinde yasal yaptırımlarla yazılı olmayan kurallara uyulmaması halinde ise ayıplanma, kınanma ve dışlanma gibi toplumsal yaptırımlarla karşılaşırız. Yaptırımlar kurallara uymayı zorunlu hâle getirir.

Bireyin devlete, devletin de bireye karşı görev ve sorumlulukları yasalarla belirlenmiştir. Yasalarla yapılan sınırlandırmalarla hem bireyin hak ve özgürlükleri güvence altına alınır hem de devletle birey arasında yasalar önünde eşitlik sağlanır. Yasalara uymak birey için de devlet için de zorunludur. Buna **hukukun üstünlüğü** denir.